

τὸ μωρὸ τ' ἄλλο: "Ελα, ἄς τρώγομε πρώτα τ' ἐσὸ τῇ δαπάνᾳ κ' ἐπεκεῖ τρώγομε τ' ἐμὸν (ἐκ διηγ.) Σούρμ. Δαπάν' αὐ-σπιτὶ - τοῦ καραβὶ Τραπ. 'Η σημ. ἤδη εἰς 'Ησύχ. «δαπάνη» τροφή» καὶ Βυζαντ. βλ. Θεοφάν., Χρονογρ. 1, 317, 31 «καὶ ἐκ τοῦ μὴ εὐρίσκειν αὐτὸν δαπάνας πολλὰ τῶν ἀλόγων αὐτοῦ διεφθάρησαν». Συνών. κ ο υ μ ἄ ν τ ο. 3) Μεταφ., διέ-θεσις ὑπερβολικῆς προσπάθειας λόγ. πολλαχ.: Δαπάνη πνεύματος - δυνάμεων - χρόνου λόγ. σύνθηθ.

δαπανία ἡ, Νάξ. (Ποταμ.)

Ἐκ τοῦ ρ. δ α π α ν ῶ καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ί α.

1) Δαπάνη, ἔξοδος. 2) Κόπος.

δαπανιάρης ἐπίθ. "Ηπ.

Ἐκ τοῦ ρ. δ α π α ν ῶ καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι ἄ ρ η ς.

Ἄπολυτος, ὁ σπάταλος.

δάπανος ἐπίθ. "Ηπ. Θηλ. δάπανη "Ηπ. δαπανιά "Ηπ. Οὐδ. δάπανο "Ηπ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. δ α π α ν ο ς.

Δαπανηρός, πολυδάπανος, σπάταλος: Φρ. "Α! μονὴ δα-πανιά! (ἀρά).

δαπανῶ λόγ. σύνθηθ. δαπανίζω Πόντ. (Τρίπ.) Μεσ. δαπανίζομαι "Ηπ. δαπανίζουμι Στερελλ. (Αἰτωλ.) δαπα-ναομαι Πόντ. (Σούρμ.) δαπανᾶομαι Πόντ. (Σούρμ.) δα-πανᾶομαι Πόντ. (Σούρμ.) Ἄδρ. ἐδάπανάγα Πόντ.

Τὸ ἀρχ. δ α π α ν ῶ.

1) Ἀναλίσκω, καταναλίσκω κυρίως χρήματα ἢ ἄλλον τι λόγ. πολλαχ.: Τὸ κράτος ἐδάπανησε πολλὰ ἑκατομύρια γιὰ νὰ φτιάξῃ δρόμους λόγ. σύνθηθ. Μὴ δαπανᾷς ἄδικα τὸν καιρὸ σου λόγ. σύνθηθ. || Γνωμ.

"Οπου ὁδοῦει δεκοχτὼ καὶ δαπανᾷ τριάντα, ὅς τὴν φυλακὴν τὸν βάζουνε καὶ δὲν ἤξερε γιάντα (δι' αὐτοὺς ποὺ δαπανοῦν περισσότερα ἀπ' ὅσα ἀποκτοῦν) Ἄμοργ. Τὸ γνωμ. εἰς παραλλαγ. κ.ά. β) Καταστρέφω τι Κέρκ. 2) Μέσ. ἐξασθενῶ, ἀδυνατίζω Στερελλ. (Αἰτωλ.) : Ἦταν πούλὸ παχὺ αὐτεῖνον τ' ἀρνί, ἀλλὰ δαπανίθ'κι, γιατί τ' ἀπόκουφαν ἀπ' τ' μάννα τ'. Ἦταν ἀπ' τὰ πέρ'σ' δαπαν-σμέν' αὐτεῖν' ἢ γ'ναίκα. Ἦ σημ. ἤδη ἀρχ. πβ. Πλούταρχ. Γάλλ. 17 «ὡπὸ νόσου δαπανᾶσθαι». γ) Στενοχωροῦμαι, τα-λαιπωροῦμαι "Ηπ. Ἦ σημ. ἤδη Βυζαντ. Πβ. Συνεσ., Ἐπιστ. 16 «κατὰ μικρὸν με δαπανᾷ τῶν παιδῶν τῶν ἀπελθόντων ἢ μνήμη» Συνών. β α σ α ν ῖ ζ ω 2. 3) Ἐφοδιάζω τινὰ με τὰ ἀναγκαῖα τρόφιμα Πόντ. (Τρίπ.) β) Μέσ. Μεταβαίνων ποὺ λαμβάνω μαζί μου τὰ ἀναγκαῖα τρόφιμα Πόντ. (Σούρμ.)

δάπεδο τό, λόγ. σύνθηθ. δάπιδου πολλαχ. βορ. ἰδιωμ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. δ α π ε δ ο ν.

Τὸ τεχνητῶς ἐξομαλυνθὲν ἢ στρωθὲν ἑδαφος κλειστῶν χώρων λόγ. σύνθηθ. Ἐστρωσε πηλιορείτικες πλάκες ὅς τὸ δάπεδο λόγ. σύνθηθ. Συνών. π ἄ τ ω μ α.

δάρμα τό, Ἰων. (Κάτω Παναγ. Σμύρν.) Κεφαλλ. Κῶς (Καρδάμ.) Στερελλ. (Ἀράχ.) — Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ. Πρω. Δημητρ. δάρμαν Πόντ. (Σάντ.) δέρμαν Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. δ ἔ ρ ν ω. Ἦ λ. καὶ εἰς Σομ.

1) Δ ἄ ρ σ ι μ ο 1β τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Θέλει ἀκόμα δάρμα τ' ἀβγό - τὸ βούτυρο Στερελλ. (Ἀράχ.) || Φρ. Δάρμαν ἐγένταν (ἀλληλοδάρθησαν) Πόντ. (Σάντ.) 2) Δ α ρ ῖ μ ο ς 2,

τὸ ὅπ. βλ., Κῶς (Καρδάμ.) Ἰων. (Κάτω Παναγ. Σμύρν.) — Λεξ. Πρω. Δημητρ.: Ἄσμ.

Μεγάλῃ Παρασκευῇ | δάρματα καὶ κλαμοὶ Σμύρν.

Κι ἀπὸ τὰ δάρματά τῶνε τοὶ πέτρες τοὶ ματώσαν καὶ ἀπὸ τὰ κλάματά τῶνε τοὶ στραῖτες τοὶ λασπώναν Κάτω Παναγ. Ἦ σημ. καὶ Βυζαντ. Βλ. Ἐμμ. Κριαρᾶ, Λεξ. Μεσ. εἰς γ.

δαρμολίκι τό, ἐνιαχ. δαρμονίκι Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. δ α ρ μ ὁ ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -λ ῖ κ ι, διὰ τὴν ὅπ. βλ. Σ. Ψάλτ., Θρακικ., 125.

Κλαυθμυρισμός: Λίγο νὰ τονὲ μαλώσῃ, κινᾷ δελόγο τὸ δαρμονίκι (δελόγο = ἀμέσως). Ἐκίνησε τὸ δαρμονίκι καὶ πειὸς θὰ βαστᾷ νὰ τσῆ γροικᾷ.

δαρμός ὁ, σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Ἰμερ. Κρώμν. "Οφ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) δαρμὸ ὁ Πόντ. (Ἰμερ. Τσακων. δρα-μὸς Πόντ. (Οἶν.) ρδαμὸς Πόντ. (Χαλδ.) δερμὸς Κύπρ. — Π. Λιασίδ., Τὰ φιλίρκ. τῆς καρκ., 32 βαρμὸς Κάρπ. (Διαφάν. Ἐλυμπ. Μεσοχώρ. Σπύρα) δαρμὸν τό, Πόντ. (Κοτύωρ κ.ά.) δαρμὸν Πόντ. (Οἶν. κ.ά.) δαρμὸ Μ. Φιλήντ., Γλωσσογν. 3, 14.

Τὸ Ἑλληνιστ. οὐς. δ α ρ μ ὁ ς. Βλ. Ἦσύχ. «μάστιγας. δαρμούς» «σπαράγματα» ξεσμοῖς. ταραχαῖς. ἀποβολαῖς. δαρμοῖς. Διὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ γένους εἰς τοὺς τύπ. δ α ρ μ ὁ ν, δ ρ α μ ὁ ν, δ α ρ μ ὁ βλ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ. 2, 52.

1) Ἡ ἐνέργεια τοῦ δέρω, ἡ μαστίγωσις, τὸ ξυλοκόπημα σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Ἰμερ. Κρώμν. Οἶν. "Οφ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων.: Τὴν ἐπίασε ἡ μητρυνία τῆς καὶ τὴ σκό-τωσε ὅς τὸ δαρμὸ "Ηπ. Ἀπ' τὸ δαρμὸ τὸν πολὺ τὸ παιδί ἀνα-σπαράζει "Ηπ. (Παλάσ.) Νὰ ἔξερε γανεῖς τὸ δαρμὸ καὶ τὸ σκοτωμὸ πού 'ναι καμωμένος ὅς ἐκεῖνο τὸ σπῖτι ἂ' τὴ δου-λεῖ ἂ' φτῇ Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Τὸν ἀπαράτ'σ' ὕστιρα ἀπ' τὸ δαρμὸ Μακεδ. Τοῦ δῶκα 'να δαρμὸ πού τ' ἄξιζε "Ηπ. (Μαρ-γαρίτ.) Φτὸς ἐν δὲ φ-φονᾶται τὸ δ-δαρμὸν Κῶς (Καρδάμ.) Νὰ ἦς βαρμὸ τ-τὸν ἤρριξε (ἦς=δῆς) Κάρπ. (Διαφάν.) Τὰ 'πιακὶ οὐ ντραγάτ'ς πᾶκλιφταν τὰ σταφύλια καὶ τ'ς ἔδουκε ἔναν καλὸ δαρμὸ (ντραγάτ'ς = δραγάτης, ἀγροφύλαξ) "Ηπ. (Κουκούλ.) Δὰ σὶ κάμου μαῦρον ὅς τοῦ δαρμὸ (δὰ = θὰ) Μακεδ. (Δρυμ.) Ἀν δὲ μου γῆγης ποῦ ἔκρινες τοῦ σκιπάρη, δὰ φᾶς πούλιν δαρμὸ (μου γῆγης = ὁμολογήσης) αὐτόθ. Θέλεις δαρμὸ μὲ τὸ ζ'γιστόξ'λο "Ηπ. (Κασταν.) Ὁ σ' αὐτὰ μὲ τὰ δαρμὸ ἐν ἔτερι. Ν' ἐσκοτοῦτσε τὸ ἔρμιο καμπζὶ (δὲν μοῦ λέγεις, τί δαρμὸς ἦτο ἐκεῖνος. Τὸ σκότωσε τὸ ἔρμιο παιδί) Τσακων. || Φρ. Ἐφαα δαρμὸν τρανὸν (ἐξυλοκοπήθη ἀγρίως) Πόντ. (Τραπ.) Συνών. φρ. Ἐ φ α γ α ξ ὕ λ ο τ ῆ ς χ ρ ο ν ῖ ᾱ ς μ ο ν. Ἐφαγεν τὰ δαρμὸς Πόντ. (Οἶν.) Θὰ φάγουν δαρμὸ (θὰ ξυλοκοπηθοῦν) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Ἐ-πεσε δαρμὸς Στερελλ. (Παρνασσ.) Χίος. Τοῦ ἔδωκα ἕνα δαρ-μὸ, πού ἔβαλε καὶ ὅς τὴ βουζ'νάρα τ' (στὴν τσέπη του) Κε-φαλλ. Τὸν τρώει δαρμὸς (ἐπιζητεῖ νὰ τὸν δείρουν) Μακεδ. (Δρυμ.) || Παροιμ. φρ. Δαρμὸς ἀγασμός (ἐπὶ τῶν διὰ ξυλο-κοπήματος σωφρονιζομένων) πολλαχ. Διὰ τὴν σημ. πβ. τὸ παρὰ Κεκαυμ., Στρατηγ. 41, 21 «χειρωσάμενος σε διὰ δαρ-μοῦ καὶ κουρᾶς σωφρονήσει» || Γνωμ. Ὅποιος δὲν ἀκούει γερόντου πάει δαρμὸν του (ὅποιος δὲν ἀκούει συμβουλὲς γε-ρόντων ὁδηγεῖται εἰς τὴν καταστροφὴν) Εὐβ. (Κάρυστ.)

Ὁ δαρμὸς κ' ἡ ἀτιμία δὲν ἐβγαίνει ὅς τὴν πλυσία (διὰ τοιαῦτα παθήματα δὲν ὑπάρχει ἱκανοποίησις) "Ηπ. Ὁ δαρμὸς καὶ τὸ γαμήσι πίσω δὲ γυρίζει (συνών. μὲ τὸ προ-

